

Oponentský posudek

na habilitační práci

MUDr. Zdeňka Čady, PhD, klinika ORL a chirurgie hlavy I.LF UK a FN Motol. Obor otorinolaryngologie.

Název habilitační práce: Vestibulární kompenzace při jednostranné periferní vestibulární lézi

Rozsah práce a dokumentace

V úvodu je věnováno 15 stran literárnímu přehledu řešené problematiky. Jsou popsány cíle práce (2strany). Metodika je uvedena jen obecně a je odkazována na jednotlivé publikované práce následně. U jedné práce je uvedeno, že jde o retrospektivní studii, u dalších 3 prospektivní, u poslední není uvedeno, o jakou studii jde. Deset stran je věnováno souhrnu hlavních výsledků a 2 strany stručnějším závěrům odpovídající souhrnu hlavních výsledků.

Práce publikované v časopisech jsou značeny P1-5. P1 má 7 stran, P2 6 stran, P3 20 stran, P4 9 stran, P5 21 stran.

Zpracování tématu s ohledem na dosavadní stav dané problematiky: Autoři

zvolili několik různých přístupů k řešení problému nápravy porušené poruchy rovnováhy po operačním zákroku (odstranění jednostranného schwanomu). Zkoumali vliv předoperačního patologického stavu centrálně řízené okulomotoriky, vliv předoperačně navozené chemické jednostranné vestibulární ablace na pooperační kompenzaci, roli psychické složky, prehabituace oproti neprehabituaci, intenzivní vestibulární rehabilitace a hodnocení reziduální vestibulární funkce po operaci. Citované prameny jsou odpovídající, i když by bylo vhodné tomuto tématu (současný stav problematiky a z toho vyplývající obecné cíle práce) v úvodu věnovat více pozornosti. Jednotlivé specifické cíle jsou pak lépe zpracovány u jednotlivých publikovaných pracích (P1-5).

Vhodnost použitých metod a postupů: metodika a postupy v jednotlivých pracích jsou adekvátní, což dokládá i jejich publikace v recenzovaných časopisech s IF.

Kvalita docílených výsledků, měření a pozorování. Výsledky jsou shrnuty přehledně do tabulek a grafů a statisticky vyhodnoceny.

Drobné a formální nedostatky práce (nejsou zásadní a nesnižují jinak kladné hodnocení)

V úvodu je věnováno málo místa (málo informací) hlavnímu tématu, tj. vestibulární kompenzaci, co je o tom známo z literatury. Autor používá zbytečně slovakismy (otázky) a anglikanismy (gain, paroxysmální room tilt iluze), špatně artikuluje např. „paralerně“, v mozkovém kmenu (místo kmeni). Někdy je nepřesné používání pojmu statistický rozdíl (např. statistický rozdíl v kvalitě života- na str.41-oproti významný rozdíl, není zmiňován rozdíl mezi významnou statistickou změnou a klinicky významnou změnou).

U základních poznatků z anatomie či fyziologie uvádí svou citaci z přehledného článku či učebnice, což je neadekvátní, čtenář by uvedeném zdroji musel opět hledat původní zdroj.

Opakovaně používá termín gain, aniž by použil nějaký český ekvivalent nebo jeho definici.

V diskuzi k P3 na str. 42 je konstatováno, že gentamycinová skupina byla „odvážnější“, protože byla ochotná podstoupit aplikaci antibiotik, což neodpovídá skutečnosti, že šlo randomizovanou studii.

Náležitost statistického zpracování výsledků a vhodnost jejich grafické či

tabelární prezentace: výsledky byly adekvátně statisticky vyhodnoceny a zpracovány do přehledných tabulek a grafů. Určitým nedostatkem prací je to, že při statistickém hodnocení není uvedeno, jakou má studie vypovídací hodnotu (power of study), což je závislé na očekávané velikosti změn a na počtu subjektů ve studii. Navíc při hodnocení efektu postupu na možnosti kompenzaci závratí hraje roli mnoho faktorů (psychický stav, míra úzkostnosti a depresivity, sociální statut a zázemí pacienta)-což nadále zvyšuje náročnost studie na nutný počet subjektů, aby bylo možné význam jednotlivých faktorů vyhodnotit a stanovit sílu případných doporučení, vyplývajících ze studie.

Retrospektivní studie (jedna z publikovaných prací) již ze své podstaty mají hodnotu pouze zdroje k vytvoření hypotézy, která následně musí být dokazována, ale nemůže vést k validním závěrům.

Vyjádření k originalitě práce: některé výsledky práce jsou originální, některé potvrzují nálezy předchozích publikací. Že jde o práci originální potvrzuje po přezkoumání i prof.MUDr.Jan Betka, CSc ve svém vyjádření, které bylo přiloženo.

Rozbor výsledků v porovnání se současným stavem znalostí (diskuze a závěry)

U jednotlivých prací jsou výsledky náležitě a kriticky porovnány se současným stavem znalostí a odpovídajícím způsobem vyhodnocen jejich dopad a stanoveny případné cíle dalšího výzkumu.

Celkové hodnocení práce: habilitační práce přináší některé nové významné vědecké poznatky a v některých dílčích pracech potvrzuje a rozšiřuje dřívější pozorování jiných autorů.

Závěr: doporučuji práci přijmout v předložené podobě a na jejím základě doporučuji udělit titul docent pro obor otorinolaryngologie.

V Brně 5.5.2020

Prof. MUDr Zdeněk Kadaňka, CSc

Neurologická klinika LF MU a FN Brno